

รายงานสรุปผลการอบรม

ชื่อโครงการฝึกอบรม : การปรับปรุงบัญชีและแก้ไขข้อผิดพลาดในระบบ New GFMS Thai
วันที่เข้ารับการอบรม : วันอังคารที่ ๑๙ สิงหาคม ๒๕๖๘
สถานที่ : กลุ่มบัญชี กองคลัง
ดำเนินการบรรยายโดย : นางวราพร เจริญไทย ผู้อำนวยการกลุ่มบัญชี
ผู้จัดทำรายงาน : นางสาวสุกัญญา พลวรารังกูร ตำแหน่ง นักวิชาการเงินและบัญชีชำนาญการ
วัตถุประสงค์

๑. เพื่อให้เจ้าหน้าที่ทราบถึงขั้นตอนและวิธีการตรวจสอบข้อมูลจากงบทดลองในระบบ New GFMS Thai เพื่อหาข้อผิดพลาดและข้อคลาดเคลื่อนในการบันทึกบัญชี
๒. เพื่อให้เจ้าหน้าที่ทราบถึงขั้นตอนการแก้ไขและปรับปรุงบัญชีที่เกิดข้อผิดพลาดระหว่างปีงบประมาณ

สรุปเนื้อหาการฝึกอบรม :

กลุ่มบัญชีได้ดำเนินการพัฒนาทักษะ ความรู้ ความเข้าใจและแนวทางขั้นตอนการปรับปรุงบัญชีและแก้ไขข้อผิดพลาดในระบบ New GFMS Thai เพื่อให้ทราบถึงขั้นตอนการแก้ไข การปรับปรุงปัญหาที่เกิดข้อผิดพลาดระหว่างปีงบประมาณ ตามขอบเขตการสอนโดยสรุป ดังนี้

๑. การตรวจสอบงบทดลองในระบบ New GFMS Thai

โดยจะต้องทราบถึงขั้นตอนการบันทึกข้อมูลเพื่อนำส่งเข้าสู่ระบบ ขั้นตอนการบันทึกบัญชี และที่สำคัญคือคู่บัญชีที่เกิดขึ้นจากกระบวนการประเภทต่างๆ เพื่อที่จะสามารถวิเคราะห์ งบทดลองและปรับปรุงบัญชีได้หากมีข้อผิดพลาดเกิดขึ้น

หมวดบัญชีที่แสดงในงบทดลองจะประกอบด้วย ๕ หมวด ได้แก่

- หมวดสินทรัพย์ (รหัสบัญชีแยกประเภท ๑XXXXXXXXX) มีดุลยอดเดบิต
- หมวดหนี้สิน (รหัสบัญชีแยกประเภท ๒XXXXXXXXX) มีดุลยอดเครดิต
- หมวดทุน (รหัสบัญชีแยกประเภท ๓XXXXXXXXX) มีดุลยอดทั้งเดบิตและเครดิต
- หมวดรายได้ (รหัสบัญชีแยกประเภท ๔XXXXXXXXX) มีดุลยอดเครดิต
- หมวดค่าใช้จ่าย (รหัสบัญชีแยกประเภท ๕XXXXXXXXX) มีดุลยอดเดบิต

ดังนั้นในการตรวจสอบงบทดลอง จึงจำเป็นต้องดูก่อนว่าบัญชีแยกประเภทแต่ละบัญชีนั้น มียอดดุลคงเหลือ ถูกต้องตามดุลบัญชีปกติหรือไม่ ถ้าพบความผิดปกติหรือข้อผิดพลาดจะต้องทำการวิเคราะห์ถึงสาเหตุของข้อผิดพลาดนั้นๆและทำการแก้ไขให้ถูกต้อง ซึ่งบางกรณีเมื่อการปฏิบัติงานมีข้อคลาดเคลื่อน

หน่วยงานสามารถปรับปรุงแก้ไขเองได้ แต่บางกรณีจะต้องแจ้งให้กรมบัญชีกลางเป็นผู้ดำเนินการแก้ไขให้หน่วยงาน

๑.๑ บัญชีหมวดสินทรัพย์ ต้องมีดุลบัญชีด้านเดบิต (รหัสบัญชีแยกประเภทขั้นต้นเลข ๑ ต้องมีตัวเลข เป็น “บวก”) ยกเว้น

- บัญชีפקเงินนำส่ง ต้องมียอดคงเหลือเป็น “ศูนย์”
- บัญชีพักรอ clearing ต้องมียอดคงเหลือเป็น “ศูนย์”
- บัญชีפקเงินสดรับ ต้องมียอดคงเหลือเป็น ศูนย์
- บัญชีปรับปรุงเงินฝากคลัง ต้องมียอดคงเหลือเป็น “ศูนย์”
- บัญชีหักกลางการรับโอนสินทรัพย์ ต้องมียอดคงเหลือเป็น “ศูนย์”
- บัญชีปรับมูลค่าสินทรัพย์ เช่น บัญชีค่าเสื่อมราคาสะสม ค่าเผื่อน้ำสงสัยจะสูญ และค่าตัดจำหน่ายสะสม ต้องมียอดคงเหลือดุลบัญชีด้านเครดิต

- บัญชีหัก (ระบุประเภท) บัญชีนี้จะต้องมียอดคงเหลือเป็นศูนย์ ยกเว้นการล้างบัญชีหักงานระหว่างก่อสร้างที่ใช้ในการบันทึกการใช้จ่ายจัดจ้างที่มีหลายงวดงาน และต้องทยอยปรับปรุงเป็นบัญชีหักงานระหว่างก่อสร้างจนงานแล้วเสร็จ ซึ่งได้รับการยกเว้นให้ปรับปรุงเป็นบัญชีหักงานระหว่างก่อสร้างเป็นบัญชีงานระหว่างก่อสร้างให้แล้วเสร็จภายใน ๓๐ วันนับจากวันสิ้นปีงบประมาณ

๑.๒ บัญชีหมวดหนี้สิน (รหัสบัญชีแยกประเภทขั้นต้นเลข ๒ ต้องมีตัวเลข เป็น “ลบ”) ต้องมีดุลบัญชีด้านเครดิต ยกเว้น

- บัญชีเจ้าหนี้ส่วนราชการ – รายได้รับแทนกัน ต้องมียอดคงเหลือเป็น “ศูนย์”
- บัญชีภาษีหัก ณ ที่จ่ายรอนำส่งแต่ละประเภท ต้องมียอดคงเหลือเป็น “ศูนย์”

๑.๓ บัญชีหมวดทุน (รหัสบัญชีแยกประเภทขั้นต้นเลข ๓ ต้องมีตัวเลข เป็น “บวก/ลบ”) ต้องมีดุลบัญชีด้านเครดิต ยกเว้น บัญชีอื่นที่มีใช้ทุนของหน่วยงานต้องมีดุลบัญชีด้านเครดิตหรือเดบิต แล้วแต่กรณี

๑.๔ บัญชีหมวดรายได้ (รหัสบัญชีแยกประเภทขั้นต้นเลข ๔ ต้องมีตัวเลข เป็น “ลบ”) ต้องมีดุลบัญชีด้านเครดิต ยกเว้น บัญชีปรับมูลค่ารายได้ เช่น บัญชีรายได้ภาษีจัดสรรเป็นเงินนอกงบประมาณ รายได้ (ระบุประเภท) จ่ายคืน เป็นต้น

๑.๕ บัญชีหมวดค่าใช้จ่าย (รหัสบัญชีแยกประเภทขั้นต้นเลข ๕ ต้องมีตัวเลข เป็น “บวก”) ต้องมีดุลบัญชีด้านเดบิต ยกเว้นบัญชีปรับหมวดรายจ่าย บัญชีหักค่าใช้จ่าย และบัญชีหักกลางการโอนสินทรัพย์ ต้องมียอดคงเหลือเป็น “ศูนย์” และบัญชีค่าใช้จ่ายระหว่างหน่วยงาน-รายได้แผ่นดินรอนำส่งคลังอาจมียอดคงเหลือด้านเครดิต

๒. การปรับปรุงรายการบัญชี

เป็นการแก้ไขข้อมูลทางบัญชีจากบทดลองในระบบ New GFMS Thai เมื่อตรวจสอบพบข้อผิดพลาด หรือ ข้อคลาดเคลื่อนจากการบันทึกบัญชีของหน่วยงาน เพื่อให้ข้อมูลทางบัญชีมีความถูกต้อง

๒.๑ การปรับปรุงรายการบัญชีที่เกิดจากข้อมูลบัญชีผิดพลาด

๒.๑.๑ บัญชีเงินฝากธนาคารติด “ลบ”

ต้องดำเนินการตรวจสอบความผิดพลาดจากบัญชีแยกประเภท และตรวจสอบการรับเงินตามรายการขอเบิกเงินที่กรมบัญชีกลางโอนเงินเข้าบัญชีเงินฝากธนาคารของส่วนราชการ เมื่อตรวจสอบพบว่าเกิดจากการบันทึกรายการขอจ่ายเงินเอกสารประเภท PM (ขจ ๐๕) โดยระบุบัญชีเงินฝากธนาคารผิดบัญชี จึงทำให้บัญชีเงินฝากธนาคารในงบประมาณมียอดดุลติดลบ ซึ่งตามจริง มีรายการโอนเงินจากกรมบัญชีกลางด้วยเอกสารประเภท PY เข้าบัญชีเงินฝากธนาคารนอกงบประมาณ ต้องดำเนินการปรับปรุงรายการบัญชี ดังนี้

ให้ปรับปรุงบัญชีแยกประเภทให้สอดคล้องกับการจ่ายเงินจริงที่ปรากฏตามใบแจ้งยอดเงินฝากธนาคาร (Bank statement) ด้วยคำสั่งงาน ระบบบัญชีแยกประเภท เลือกร บข.๐๑-บันทึกรายการบัญชีแยกประเภท เลือกรประเภทเอกสาร JR โดยการบันทึกบัญชี ดังนี้

เดบิต เงินฝากธนาคารในงบประมาณ xxx

เครดิต เงินฝากธนาคารนอกงบประมาณ xxx

บันทึกปรับปรุงบัญชีเงินฝากธนาคารในงบประมาณ

๒.๑.๒ บัญชีเงินสดมียอดคงค้าง

ต้องดำเนินการตรวจสอบความผิดพลาดจากบัญชีแยกประเภท และตรวจสอบการรับเงินและนำเงินส่งคลัง เมื่อตรวจสอบพบว่าเกิดจากการบันทึกรายการรับเงิน(เอกสารประเภท BD) ซ้ำกันจำนวน ๒ รายการ จึงทำให้บัญชีเงินสดในมียอดคงค้าง จึงต้องทำการยกเลิกเอกสารรายการที่ซ้ำนั้น

๒.๑.๓ บัญชีเบิกเกินส่งคืนติดลบ

ต้องดำเนินการตรวจสอบความผิดพลาดจากบัญชีแยกประเภท ตรวจสอบการรับรู้เงินเหลือจ่ายจากเงินงบประมาณเป็นบัญชีเบิกเกินส่งคืน การนำเงินส่งคืนคลัง และการบันทึกลดยอดบัญชีเบิกเกินส่งคืน เมื่อตรวจสอบพบว่าการบันทึกรับรู้การรับเงินเบิกเกินส่งคืน แต่ไม่มีการบันทึกการลดยอดเงินเบิกเกินส่งคืน ด้วยเอกสารประเภท BE ซึ่งทำให้บัญชีเบิกเกินส่งคืนติดลบ ต้องดำเนินการปรับปรุงรายการบัญชี ดังนี้

ให้ปรับปรุงบัญชีแยกประเภทให้สอดคล้องกับการบันทึกรับรู้การรับเงินเบิกเกินส่งคืน และการบันทึกการลดยอดเงินเบิกเกินส่งคืน ด้วยคำสั่งงาน เลือกระบบเบิกจ่าย เลือกรการบันทึกเบิกเกินส่งคืน เลือกร บข.๐๑ -บันทึกรายการบัญชีแยกประเภท เลือกรประเภทเอกสาร BE โดยการบันทึกบัญชี ดังนี้

เดบิต เบิกเกินส่งคืนรอนำส่ง xxx

เครดิต ค่าใช้จ่าย...../ลูกหนี้ xxx

บันทึกการล้างบัญชีค่าใช้จ่าย / ลูกหนี้

๒.๒ การปรับปรุงรายการบัญชีที่เกิดจากใช้บัญชีแยกประเภทไม่เหมาะสม

ปัจจุบันบัญชีแยกประเภทมีการสร้างขึ้นใหม่เป็นการปรับเพิ่มบัญชีแยกประเภทเพื่อตอบสนองความต้องการใช้ข้อมูล และขั้นตอนวิธีการปฏิบัติงานใหม่ที่เกิดขึ้น กรมบัญชีกลางจึงได้มีการปรับปรุงผังบัญชีเพื่อให้เหมาะสมสอดคล้องกับสภาพแวดล้อมในการดำเนินการของภาครัฐที่มีการเปลี่ยนแปลง ซึ่งมีผลต่อขั้นตอนและวิธีการปฏิบัติงาน

ในกรณีที่มีการใช้บัญชีแยกประเภทที่ไม่สอดคล้องกับบัญชีแยกประเภทที่ปรับปรุงใหม่ ให้ปรับปรุงเป็นบัญชีแยกประเภทใหม่ให้ถูกต้อง เพื่อให้สอดคล้องและสะดวกต่อการตรวจสอบ งบทดลองให้ถูกต้องตามที่กรมบัญชีกลางกำหนด

อย่างเช่น เมื่อตรวจสอบพบข้อผิดพลาดของบัญชีรายได้ค่าของเบ็ดเตล็ด ว่าเกิดการระบุรหัสบัญชีแยกประเภทผิดพลาด มีการบันทึกบัญชีรายได้ค่าของเบ็ดเตล็ด ซึ่งตามจริง เป็นรายรับจากการขายครุภัณฑ์ หน่วยงานต้องดำเนินการปรับปรุงรายการบัญชี ดังนี้

ให้ปรับปรุงบัญชีแยกประเภทให้ถูกต้องตามความเป็นจริง ด้วยคำสั่งงาน ระบบบัญชีแยกประเภท เลือกราย บข.๐๑-บันทึกรายการบัญชีแยกประเภท เลือกรายประเภทเอกสาร JV โดยการบันทึกบัญชี ดังนี้

เดบิต รายได้ค่าของเบ็ดเตล็ด xxx

เครดิต รายรับจากการขายครุภัณฑ์ xxx

บันทึกปรับปรุงบัญชีรายรับจากการขายครุภัณฑ์

ประโยชน์ที่ได้รับ

๑. ทำให้สามารถตรวจสอบข้อมูลงบทดลองในระบบ GFMS เพื่อหาข้อคลาดเคลื่อนทางบัญชี
๒. สามารถปรับปรุงบัญชีให้ถูกต้อง ครบถ้วน สมบูรณ์ ทันต่อเหตุการณ์ในปัจจุบัน ส่งผลให้รายงานการเงินของกรมพัฒนาที่ดินมีความถูกต้อง